

Enhed
Kommunaløkonomi

Sagsbehandler
BS

Koordineret med
INI

Sagsnr.
2013-09865

Doknr.
148310

Dato
30-09-2013

Notat om fordeling af ekstraordinære tilskud til omstilling af folkeskolen for 2014

---

1. Aftale om ekstraordinært løft i kommuneøkonomiaftalen for 2014

Det indgår i aftalen om kommunernes økonomi for 2014 vedrørende folkeskolen:

"De kommunale serviceudgifter og bloktilskud løftes med 204 mio. kr. i 2014 og 407 mio. kr. i 2015 og frem. Herudover løftes kommunernes bloktilskud ekstraordinært med 300 mio. kr. i 2014, 600 mio. kr. i 2015 og 2016 samt 300 mio. kr. i 2017 i lyset af de omstillingsudfordringer, som kommunerne står over for lokalt.

Det ekstraordinære løft af bloktilskuddet fordeles på baggrund af objektive kriterier for kommuner med økonomiske udfordringer. Økonomi- og Indenrigsministeriet udarbejder relevante kriterier med henblik på at foretage en udmelding medio august."

2. Økonomiske udfordringer på folkeskoleområdet i en omstillingsperiode

Folkeskolereformen fastlægger rammerne for et løft af folkeskolen. Den længere og mere varierede skoledag indebærer, at eleverne tilbringer mere tid sammen med lærerne. Det opnås ved en bedre brug af de eksisterende personaleressourcer og forudsætter en mere fleksibel anvendelse af lærernes arbejdstid samt en anderledes anvendelse af det pædagogiske personale fra SFO og fritidsklub i en del af den længere skoledag.

Timetallet i folkeskolerne varierer i dag fra kommune til kommune. Med folkeskolereformen er der fastsat et nyt minimumstimetal, som indebærer, at eleverne tilbringer mere tid sammen med en lærer.

Det øgede timetal kan bl.a. opnås ved en bedre brug af de eksisterende personaleressourcer. Det betyder, at personaleressourcerne skal bruges på en bedre måde. Der skal prioriteres mere tid til undervisning – inden for den nuværende arbejdstid.

Mulighederne for et løft i undervisningstiden på de enkelte skoler vil kunne variere fra kommune til kommune.

Den enkelte kommunes muligheder for selv at realisere målsætningen om øget undervisningstid bestemmes bl.a. af forholdet mellem den nødvendige stigning i timetallet og mulighederne for en øget anvendelse af eksisterende lærerpersonale til undervisning.

Herudover kan der være kommuner, som på baggrund af strukturelle forhold kan have en større udfordring med at øge timetal og undervisningstiden. Det kan være kommuner, som har en lav befolkningstæthed og derfor historisk betinget har haft en mindre effektiv skolestruktur med forholdsvis mange og mindre skoler.

En mere sammenhængende skoledag indebærer også, at mange børn vil have mindre behov for at benytte fritidsordninger og klubtilbud. I økonomiaftalen vedr. 2014 skønnes, at der kan frigøres ressourcer svarende til i størrelsesordenen 1,2 mia. kr. som følge af reduceret pasningsbehov. Mulighederne for den enkelte kommune for at frigøre personale i nuværende pasningstilbud vil bl.a. kunne afhænge af nuværende pasningsfrekvens og personalenormeringer i tilbuddene samt forældrebetalingssandelen.

På baggrund af disse overvejelser er udarbejdet en model for fordelingen af tilskuddet til omstilling i folkeskolen, hvor der er inddraget følgende forhold: Det nuværende timetal, udnyttelsen af lærerpersonales arbejdstid til undervisning, befolkningstætheden samt potentialet for frigørelse af midler ved reduceret pasningsbehov i SFO.

3. Objektive kriterier og fordelingsmodel

Konkret er ovennævnte forhold konkretiseret i kriterier på baggrund af følgende oplysninger:

- Planlagte undervisningstimer for 2013. Kilde: UVM, UNI-C.
- Forhold mellem antal lærere og antal elever. Kilde: UVM, UNI-C.
- Kriterium for rejsetid til nærmeste 1000 indbyggere. Kilde: Tilskuds- og udligningssystemet.
- Forældrebetalingssandel. Kilde: De kommunale regnskaber for 2012.

Herudover er inddraget antallet af folkeskoleelever (UVM, UNI-C) samt kommunens beskatningsgrundlag (ministeriets egen database).

Med udgangspunkt heri er udarbejdet en fordelingsmodel, hvor alle kommuner modtager et grundbeløb fordelt efter antallet af elever i den enkelte kommune og herudover et tillæg målrettet kommuner med et generelt svagere økonomisk udgangspunkt (kommuner med et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet), som samtidig har særlige økonomiske udfordringer ved omstilling af folkeskolen, hvor kommunen indgår i en af de nævnte tre kommunegrupper. Tillæggene fordeles efter antal elever i de kommuner, der opfylder kriterierne for tillæg. Modellen er nærmere beskrevet i boks nedenfor:

Fordelingen af tilskuddet fremgår af vedlagte tabel.

Model til fordeling af omstillingstilskud for 2014 udmeldt til kommunerne

Grundbeløb

100 mio. kr. fordeles til alle kommuner som et grundbeløb fordelt efter antallet af folkeskoleelever. Alle 98 kommuner modtager et tilskud.

Tillæg til kommuner med beskatningsgrundlag pr. indbygger under landsgennemsnit, der indgår i tre kommunegrupper

Herudover ydes et tillæg til kommuner, hvor beskatningsgrundlaget pr. indbygger er under landsgennemsnittet (175.252 kr. pr. indbygger) i følgende tre kommunegrupper: Af de i alt 67 kommuner med et beskatningsgrundlag pr. indbygger under landsgennemsnittet modtager 55 kommuner et tillæg, hvor kommunerne indgår i en eller flere kommunegrupper.

Kommunegruppe 1

75 mio. kr. fordeles til kommuner, hvor der er et højt behov for at øge timetal (timetal under landsgennemsnit) og samtidig har et lavt potentiale for brug af lærerpersonale til undervisning (lærer-elev ratio under landsgennemsnit). Delpuljen fordeles efter antal folkeskoleelever i de kommuner, der opfylder kriteriet. 19 kommuner modtager tilskud efter dette kriterium.

Kommunegruppe 2

75 mio. kr. fordeles til kommuner med lav befolkningstæthed (høj rejsetid pr. indbygger). Delpuljen fordeles efter antal folkeskoleelever i de kommuner, der opfylder kriteriet. 37 kommuner modtager tilskud efter dette kriterium.

Kommunegruppe 3

50 mio. kr. fordeles til kommuner med lavt potentiale for at frigøre midler fra SFO mv. (forældrebetalingsandel højere end landsgennemsnit). Delpuljen fordeles efter antal folkeskoleelever i de kommuner, der opfylder kriteriet. 41 kommuner modtager tilskud efter dette kriterium.

Maksimum for tillæg

For de kommuner, der indgår i en af de tre kommunegrupper, er fastsat et maksimum for tilskuddet, således at tillægget højst kan udgøre 10 pct. af det samlede tilskud i hver kommunegruppe. Det yderligere tilskud som følge af maksimumreglen fordeles til øvrige kommuner i den pågældende kommunegruppe.